

ЧЫМ НАКОРМЯЦЬ НАС ФЕРМЕРЫ?

ХТО ЯНЫ?

Тацияна Ленская адзначыла, што ў пачатку гэтага года налічвалася 3802 сялянскія гаспадаркі, большасць з іх займаецца сельскагаспадарчай дзейнасцю (3344). У іх землекарыстанні знаходзіцца 309 тысяч гектараў сельгасугоддзяў, а сярэдні памер зямельнага ўчастка складае 92 гектары. З 2016 года да цяперашняга часу, колькасць гаспадарак павялічылася на 24 %, з іх фермерскіх, якія займаюцца сельскагаспадарчай дзейнасцю, — на 30 %. Акрамя таго, плошчы сельскагаспадарчага прызначэння з 2016 года павялічыліся на 80 %, — паведаміла прадстаўнік міністэрства.

«Асноўны напрамак сельскагаспадарчай дзейнасці сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак — раслінаводства. На яго долю ў агульных аб'ёмах вырабленай гаспадаркамі прадукцыі прыпадае больш за 90 % «найбольш прывабным для фермерскай супольнасці з'яўляецца вырошчванне збожжавых, бульбы, агароднінних і пладова-ягадных культур», — адзначыла начальнік аддзела Мінсельгасхарча.

«Жывёлагадоўля для фермерскага сектара з'яўляецца менш запатрабаванай і найбольш працазатратнай. У агульным аб'ёме краіны доля фермерскіх гаспадарак па вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі займае менш за 1 %. Аднак, нягледзячы на нязначную ўдзельную вагу, аб'ёмы прадукцыі жывёлагадоўлі павялічваюцца. Цяпер назіраецца рост вытворчасці малака практычна ў 2 разы», — дадала спецыяліст.

Тацияна Ленская падкрэсліла, што фермерскі сектар не толькі дэманструе павелічэнне колькасці суб'ектаў, але таксама паказвае эфектыўнасць вырабленай прадукцыі.

«За працяглы прамежак часу ўзровень рэнтабельнасці продажаў сялянскіх гаспадарак не апускаўся ніжэй за 17 %. На пачатак бягучага года рэнтабельнасць наблізілася да 21 %. Удзельная вага ў агульных аб'ёмах сельска-

гаспадарчай прадукцыі склала 3,1 %, — адзначыла спікер.

ДАПАМОГА З БОКУ ДЗЯРЖАВЫ

Па словах прадстаўніка міністэрства, дзяржава цяпер зацікаўлена ў далейшым павышэнні эфектыўнасці і развіцці патэнцыялу сялянскіх гаспадарак. Сёння гэтаму ўдзяляецца пільная ўвага.

Спецыяліст распавяла, што ў Беларусі рэалізоўваецца шырокі комплекс мерапрыемстваў, які знайшоў адлюстраванне ва Указе кіраўніка дзяржавы № 347 «Аб дзяржаўнай аграрнай палітыцы», а таксама дзяржпраграме «Аграрны бізнес» на 2021—2025 гады. Нормамі гэтых дакументаў прадугледжана магчымасць атрымання дзяржпадтрымкі як на ўзроўні рэгіёнаў, так і краіны.

На ўзроўні рэгіёнаў для развіцця сялянскіх гаспадарак прадугле-

водства, а таксама забеспячэнні агульных умоў функцыянавання аграрна-прамысловага комплексу.

Акрамя таго, на дзяржаўным узроўні маецца магчымасць пашырэння вытворчай базы фермерскіх гаспадарак, якая прадугледжана Указам № 399 «Аб фінансавым аздараўленні сельскагаспадарчых арганізацый».

у абласных і раённых цэнтрах кірмашы. Акрамя таго, фермерскія гаспадаркі ўдзельнічаюць у міжнародных выстаўках «Бел-агра» і іншых мерапрыемствах.

ПАДАТКОВЫЯ ЛЬГОТЫ І НЕ ТОЛЬКІ

Для эфектыўнага станаўлення фермерскіх гаспадарак на пачатковым этапе падатковым заканадаўствам прадугледжаны асаблівы рэжым падаткаабкладання: на працягу трох гадоў вызваленне ад выплаты ўсіх відаў падаткаў, акрамя падатку на даходы ад дзейнасці, не звязанай з вытворчасцю сельскагаспадарчай прадукцыі. «Пасля заканчэння гэтага тэрміну падаткаабкладанне сялянскіх гаспадарак ажыццяўляецца як для сельскагаспадарчых арганізацый. Акрамя таго, фермерам дадзена магчымасць правядзення спрошчанай сістэмы бухгалтарскага ўліку і справаздачнасці», — патлумачыла начальнік аддзела Мінсельгасхарча.

Яна дадала, што на пляцоўцы Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання функцыянуе кансультатыўна-экспертны савет па развіцці прадпрымальніцтва, дзе абмяркоўваюцца найбольш запатрабаваныя для фермерскай супольнасці пытанні.

Тацияна Ленская адзначыла, што пачынаючы са студзеня 2023 года Міністэрствам сельскай гаспадаркі сумесна з дзяржаўнымі органамі кіравання і Беларускім фондам фінансавай падтрымкі пры Міністэрстве эканомікі пашыраны

кірункі аказання дзяржаўнай падтрымкі. Цяпер фермерскія гаспадаркі могуць звярнуцца ў Беларускі фонд фінансавай падтрымкі з неабходным пакетам дакументаў (з якім можна азнаёміцца на іх афіцыйным сайце) і атрымаць дзяржаўную падтрымку ў форме пазыкі. Падтрымка будзе ў аб'ёме не больш за 15 тысяч базавых велічынь (1 БВ — 37 рублёў) на 5 гадоў пад 0,5 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка.

Такая падтрымка можа быць выкарыстана для першаснага ўладкавання, набыцця і мадэрнізацыі будынкаў і збудаванняў, неабходных для вытворчай дзейнасці фермерскай гаспадаркі, а таксама для набыцця тэхнікі і абсталявання для фермерскіх гаспадарак.

ДА ТАГО Ж — БОЛЬШ ЗДОРОВЫЯ ПРАДУКТЫ

Кансультант аддзела рэфармавання, прадпрымальніцтва і малых формаў гаспадарання Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Іван КОШЛЯ дадаў, што ў Міністэрстве плануецца ў фермерскім сектары павялічыць індэкс вытворчасці прадукцыі да 2025 года на 50 %. Спецыяліст заўважыў, што такая прадукцыя з'яўляецца больш экалагічна чыстай, бо ў фермерскім сектары актыўна развіваецца арганічнае земляробства. Каб фермеры маглі нарошчваць аб'ёмы вытворчасці і павышаць якасць сваёй прадукцыі, у краіне распрацавалі Дзяржаўную праграму падтрымкі аграбізнесу.

У Беларусі на кожную вобласць прыпадае каля пяцісот фермерскіх гаспадарак. Аднак самая вялікая канцэнтрацыя іх у Мінскай і Брэсцкай абласцях. Напрыклад, Столінскі раён называюць вялікім беларускім агародам, які можа задаволіць патрэбы практычна ўсёй краіны. Менавіта тут ужо ў чэрвені атрымаюць першыя ўрадкі ранняй бульбы і капусты. Пры павелічэнні падтрымкі фермеры змогуць зрабіць яшчэ больш.

Сяргей КУРКАЧ.

джаны патанненне кошту паліва, крэдытная падтрымка з ільготнай працэнтнай стаўкай або частковай выплатай працэнтаў за кошт бюджэтных сродкаў, пакрыццё часткі затрат на правядзенне сертыфікацыі арганічнай прадукцыі, аграхімічнае абслугоўванне і многае іншае.

На рэспубліканскім узроўні фермеры атрымліваюць дзяржаўную падтрымку па такіх кірунках, як афармленне дакументаў, якія сведчаць аб праве на зямельныя ўчасткі. Дапамагаюць ім пры пасадцы пладова-ягадных культур, развіцці племянной справы ў жывёлагадоўлі і селекцыі насення-

Заканадаўчы акт дае магчымасць для інвестара набыць неплацежаздольны сельскагаспадарчы арганізацыі, узяць іх у арэнду, выконваць функцыі кіраўніка, а таксама перадаць дзяржаўны пакет акцый у давернае кіраванне. У цяперашні час такой магчымасцю скарысталіся тры сялянскія гаспадаркі. Дзве з іх знаходзяцца ў Брэсцкай вобласці, адна — у Гомельскай.

Для рэалізацыі сельскагаспадарчай прадукцыі ў міжсезонны перыяд аблвыканкамы і райвыканкамы сумесна з арганізацыямі Белкаапсаюза арганізоўваюць

Новыя тэхналогіі

ШТУЧНЫ ІНТЭЛЕКТ — НА СЛУЖБЕ Ў ГЕОГРАФАЎ

Навукоўцы БДУ працуюць над паляпшэннем лічбавай мадэлі рэльефу Беларусі

Гэта стане магчыма дзякуючы выкарыстанню глабальна-лакальнай нейронавай сеткі, распрацаванай кітайскімі вучонымі. Сёння ва ўсіх сферах пашыраецца прымяненне штучнага інтэлекту, бо яго алгарытмы ўжо пераўзыходзяць здольнасці чалавека ў шматлікіх сферах жыццядзейнасці, дзе гаворка ідзе аб апрацоўцы даных: гэта медыцына, прамысловасць, фінансы, дзяржаўнае кіраванне і іншае. Дзякуючы выкарыстанню ўльтрасучаснай праграмы павышаецца дакладнасць і павялічваецца хуткасць разлікаў і прагнозаў, а таксама зніжаюцца выдаткі працы.

У хуткім часе географы правядуць палявыя даследаванні мясцовасці Мінскага, Ашмянскага і Горацка-Мсціслаўскага ўзвышшаў, Аршанска-Магілёўскай раўніны і Палескай нізіны. Плануецца выкананне аэрафотаздымкі, паветранае лазернае сканіраванне ключавых участкаў для збору розных параметраў рэльефу. Затым сабраныя даныя апрацуюць з дапамогай нейроннай сеткі, што дазволіць навукоўцам стварыць лічбавы мадэль з

якаснай і дэтэлізаванай выявай рэльефу. Дзякуючы высокай дакладнасці можна будзе разгледзець розныя асаблівасці зямной паверхні, напрыклад, ухілы, паглыбленні, крывізну, а таксама вызначыць такія працэсы дэградацыі сельскагаспадарчых земляў, як эрозія, падтопленні, засушлівасць і г. д.

Пазней эксперты змогуць прагназаваць развіццё глебавага покрыва, што дазволіць своечасова рэагаваць на любыя змены, правільна ўгнаюць і ўвільгатняць глебу, а таксама яшчэ больш дакладна падбіраць сельскагаспадарчыя культуры для пэўных рэгіёнаў.

У нашай краіне гэта першы такі праект, які рэалізоўваецца ў галіне геаграфічнай навукі. Над ім працуюць вучоныя кафедры глебазнаўства і геаінфармацыйных сістэм факультэта геаграфіі і геаінфарматыкі БДУ пад кіраўніцтвам першага прарэктара Дзмітрыя Курловіча.

Навуковыя даследаванні выконваюцца пры падтрымцы Беларускага рэспубліканскага фонду фундаментальных даследаванняў і Нацыянальнага фонду прыродазнаўчых навук Кітая. Праект разлічаны да 2024 года.

Надзея НІКАЛАЕВА.

АНЛАЙН-КУПЛЯ ЖЫЛЛЯ І КАРЫСНЫЯ СЛАІ

Магчымасці рэсурсаў Нацыянальнага кадастравага агенцтва

Правесці адпаведныя адміністрацыйныя працэдур у электронным выглядзе, каб можна было захаваць даведку пра нерухомасць ці нават набыць маёмасць ва ўласнасць і атрымаць на яе гатовую дакументацыю, якая будзе зафіксавана ў рэгістры нерухомасці, плянуюць сёлета ў Нацыянальным кадастрым агенцтве.

Нацыянальнае кадастравае агенцтва — аператар чатырох рэсурсаў: рэгістра нерухомасці, рэгістра кошту зямельных участкаў, рэгістра адрасоў і адзінага рэгістра дзяржаўнай маёмасці. Публічную кадастровую карту штодня наведвае каля чатырох тысяч карыстальнікаў, існуе яе мабільная версія, пастаянна абнаўляецца інтэрфейс рэсурсу, ён даступны пастаянна і анлайн.

— Тут змяшчаецца 35 слаёў з актуальнай інфармацыяй, прывязкай да геаданых і канкрэтнай тэрыторыі: ад

адміністрацыйнай тэрыторыі да, напрыклад, месцазнаходжання крыніц (слоі крыніц), — расказаў Міхаіл ХІЛЬ, генеральны дырэктар Нацыянальнага кадастравага агенцтва. — Слоі гістарычных помнікаў створаны дзякуючы валанцёрам, а з дапамогай спартыўнага слою можа убачыць, дзе ў краіне знаходзяцца аб'екты для здаровага ладу жыцця.

Дзякуючы існаванню слою, дзе абазначаны пагранічныя зоны, стала ўдвая менш людзей, якія прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці, бо, пайшоўшы ў грыбы-ягады, яны зайшлі ў пагранічную зону. Як элемент гістарычнай памяці выступае слой пра спаленыя вёскі. А слой пустых дамоў дазваляе даведацца, дзе можна набыць аб'ект, у тым ліку і за адну базавую велічыню.

Усе інфармацыйныя сістэмы для кіравання рэсурсамі распрацаваны спецыялістамі агенцтва. У кожным рэсурсе мноства інфармацыі, колькасць якой вымяраецца сотня-

мі тэрабайтаў, але ж спажаўцоў цікавяць менавіта сэрвісы, якія павінны быць даступнымі і цікавымі людзям, заўважыў першы намеснік генеральнага дырэктара Нацыянальнага кадастравага агенцтва Сяргей ЛЕЎЧЫК:

— Пры развіцці сэрвісаў мы разглядаем такія напямкі, як эксістэннасць, шматканальнасць, практычнасць. Яны пэўным чынам убудовуюцца ў адзіную інфармацыйную і лічбавую прастору, каб спажывец мог атрымаць комплексную паслугу.

Сістэма павінна сама падказваць чалавеку, што яму трэба рабіць са сваёй нерухомасцю: напрыклад, прапанаваць аформіць рэгістрацыю ці нагадаць пра неабходнасць заплаціць падатак. У прыватнасці, спецыялісты працуюць над тым, каб зрабіць праактыўнай мабільную праграму «Мой кут». Задумваюцца і над стварэннем экспрэс-ацэнкі кватэр і іншай нерухомасці.

Ірына СІДАРОК.